

Poročilo Javne službe v vinogradništvu na KGZS Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica o opravljenem delu in rezultatih o izvedbi nalog za leto 2022

Naloge Javne službe v vinogradništvu na KGZS Kmetijsko gozdarskem zavodu Nova Gorica so v letu 2022 potekale v Oddelku Seleksijsko trsničarsko središče Vrhopolje. V sodelovanju s podizvajalci – UL Biotehniška fakulteta in Kmetijski inštitut Slovenije smo strokovno, kakovostno in v skladu s podpisano pogodbo, opravili vse naloge.

V STS Vrhopolje smo trije stalno zaposleni, v začetku poletja nam je pri poletnih delih v vinogradu pomagala študentka, ki je opravljala obvezno prakso, pri trgatvi pa nam izdatno pomagajo sodelavci iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica in zaposleni iz Trsničarske zadruge Vrhopolje.

Izvedli smo sledeče naloge:

- selekcija vinske trte v vinorodni deželi Primorska,
- zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala vinske trte v vinorodni deželi Primorska,
- strokovno-tehnična koordinacija v vinogradništvu.

1. SELEKCIJA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA

1.1 Pozitivna množična selekcija

Oskrbovali smo vinograd na Pouzelcah posajen z lokalnimi sortami - 200 različnih akcesij, skupaj 2520 trt. Nadaljevali smo s pozitivno množično selekcijo lokalnih sort posajenih v lastnem kolekcijskem vinogradu na Pouzelcah in v vinogradu na Pradah v Slovenski Istri. Zaradi izredno vročega in suhega poletja in posledično zmanjšanja pridelka, nismo opravili selekcije v vinogradu posajenem z namiznimi sortami na Vogrskem ter v vinogradu posajenem z lokalno sorto Cipro. Selekcija vključuje tudi zdravstveno selekcijo ter vodenje selekcijske knjige in označevanje trt. Skupno smo opravili 5 selekcijskih pregledov 3400 trt v 2 vinogradih, izpolnili smo 2 selekcijski knjigi. Spremljali smo dinamiko dozorevanja z načrtnim vzorčenjem in analizo grozdja v tedenskih razmikih - masa jagod, sladkor, skupne kisline, jabolčna, vinska kislina ter pH in YAN pri 6 lokalnih sortah, ki smo jih predelali v vino: Danijela, Vrtovka, Planinaka, Dišečka, Sladki teran in Pokalca. Ostalo grozdje smo potrgali in ga oddali v Klet Vipava. Cepili in pridelali smo manjšo količino trsnih cepljenk 8 starih lokalnih sort na željo vinogradnikov, da bi z njimi dopolnili biotsko raznovrstnost svojih vinogradov – Sladki teran, Maločrn, Bianchera, Pikolit, Verduc, Tržarka, Borgonja in Poljšakica. v vinogradu na Pouzelcah smo fotografirali liste, vršičke in grozde vseh starih lokalnih sort.

Poleg tega smo opravili selekcijski pregled in označili trte pri sortah Refoš in v dveh manjših vinogradih na Krasu in pri sorti Poljšakica v Goriških Brdih.

1.2 Klonska selekcija

Z natančno obdelavo podatkov, zbiranjem in urejanjem vseh dokazil ter s pripravo štirih končnih poročil smo zaključili večletno klonsko selekcijo pri sorti Malvazija. Končna poročila smo oddali Službi za uradno potrjevanje semenskega in sadilnega materiala kmetijskih rastlin in v jeseni so bili uradno potrjeni **štiri novi slovenski kloni: Malvazija SI-42, Malvazija SI-43, Malvazija SI-44 in Malvazija SI-45**. Vsi novi kloni so že vpisani v slovensko Sortno listo poljščin, zelenjadnic, sadnih rastlin in trte, ki je dostopna na <https://www.gov.si teme/sortna-lista-in-skupni-katalogi-sort/> in v Skupni EU katalog sort in klonov trte. V začetku leta smo imeli v ta namen več sestankov in razgovorov na temo priprave zaključnih poročil in potrjevanja klonov.

V sklopu naloge smo celo leto redno oskrbovali vinograd na Pouzelcah in skupno število 2233 trt 8 sort: Refoš, Malvazija, Zeleni sauvignon, Laški rizling, Merlot, Rebula, Vitovska grganja in Cipro. Opravili smo večkratni pregled vseh trt in izpolnili selekcijsko knjigo. Spremljali smo pojav bolezni in škodljivcev in izvajali vizualne zdravstvene preglede. Odločili smo se za predelavo grozdja 2 klonskih kandidatov

sorte Vitovska grganja, 4 klonskih kandidatov sorte Refošk in 5 klonskih kandidatov sorte Zeleni sauvignon. Spremljali smo dinamiko dozorevanja, pobirali vzorce grozdja v tedenskih razmikih in analizirali 100 vzorcev grozdja — maso jagod, sladkor, skupne kisline, jabolčno, vinsko kislino ter pH in YAN. Ob trgatvi smo prešteli in stehtali pridelek 10 trt, vsake trte posebej, vsakega klonskega kandidata in pridobili podatke o rodnosti. Potrgali smo po približno 80 kg grozdja in ga predelali. Začeli smo s trgatvijo 5 klonskih kandidatov sorte Zeleni sauvignon – trgatev je bila 5. septembra, nadaljevali smo 7. septembra 2 klonska kandidata Vitovska grganje in končali 12. septembra s 4 klonskimi kandidati sorte Refošk. Skupaj smo naredili 11 mikroviniifikacij klonskih kandidatov in v nadaljevanju smo vino redno kontrolirali in analizirali. V času mirovanja smo obrezali trte klonskih kandidatov in stehtali odrezan les. V novem delu vinograda Pouzelce 1 smo skrbno obrezali in redno oskrbovali mlade trte – klonske kandidate sorte Rebula in sorte Merlot v skupnem številu 611 trt. Globoko smo prekopali in zrigolali del zemljišča, ga pripravili za sajenje in spomladi posadili trsne cepljenke sorte Zelen - 6 klonskih kandidatov in Barbera – 10 klonskih kandidatov v skupnem številu 351 trsnih cepljenk. V tem delu vinograda smo posadili še 8 slovenskih klonov sort Chardonnay, Beli pinot in Sauvignon v skupnem številu 179 trt. Trsne cepljenke smo pridelali sami, nabavili pa smo kovinske pocinkane kole in jih postavili za oporo v vinogradu.

Nabrali smo vzorce rozg oz. enoletnega lesa klonskih kandidatov sort Refošk in Zeleni sauvignon in pooblaščen laboratorij je opravil še preostali del testiranja na 2 virusa - molekularni PCR testi.

V sodelovanju z BF - Katedra za genetiko, biotehnologijo, statistiko in žlahtnjenje rastlin smo nadaljevali z uvajanjem metode za eliminacijo virusov in v rastlinjaku smo presadili mlade trte in skrbeli zanje. Posadili smo nekaj novih potaknjencev za nadaljnje delo.

Cepili in pridelali smo 800 trsnih cepljenk novih klonov Malvazije, za cepljenje smo uporabili cepiče, porezane iz posameznih trt, ki so bile ponovno testirane na viruse in na testih potrjeno brez virusov.

V delu kolekcijskega vinograda, kjer so posajeni klonski kandidati, smo spomladi obdelali medvrstni prostori in posejali mešanico različnih rastlin, primernih za pomladansko setev in obenem za zeleno gnojenje in ozelenitev.

Obdelali smo podatke za klonske kandidate sort Refošk in Zeleni sauvignon, ki smo jih vinificirali v letu 2021. Vino smo ocenili pri pooblaščen organizaciji.

S koordinatorjem Denisom Rusjanom sva se potrudila in dopolnila ter posodobila Metodo klonske selekcije.

Preglednica 1: Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev in kazalnikov za nalogo Selekcija

Letni cilji	Kazalniki za doseganje letnih ciljev
Oskrba vinograda	Urejen in primerno oskrbovan vinograd, evidenca škropljenj, pridelek grozdja 8.300 kg
Pozitivna množična selekcija	5 pregledov, 2 vinograda, 3400 pregledanih trt, izpolnjene 2 selekcijski knjigi, 25 vzorcev in analiz grozdja, 6 mikroviniifikacij in 6 vin lokalnih sort
Klonska selekcija	končna poročila o preizkušanju klonov malvazije, potrjeni 4 novi kloni malvazije, 2 pregleda vinograda, 1 vinograd, 2233 pregledanih trt, izpolnjena selekcijska knjiga, zbrani podatki o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev, meritve parametrov rasti in rodnosti pri 11 elitah – klonskih kandidatih, 100 vzorcev in analiz grozdja, 11 mikroviniifikacij in 11 pridelanih vin klonskih kandidatov, molekularne analize virusov, 800 kom trsnih cepljenk novih klonov sorte Malvazija za sajenje v bazni vinograd, posajene trsne cepljenke elit Zelen in Barbera, oskrba mladih rastlin zraslih iz postopka mikrografting
Priprava programa in poročil	Izdelan letni program dela, redna mesečna poročila o delu in končno letno poročilo
Povezovanje javne službe z drugimi javnimi službami	1.JSVR – bolezni lesa vinske trte - preizkušanjem inovativnih ukrepov, skupna delavnica in kolegij, priprava prispevka za posvet o varstvu rastlin, zasnova nove strokovne naloge – tolerantne sorte 2.JSS - SC Bilje – namizne sorte grozdja – skupna predelava v sok 3.JSKS – PRP Strokovno srečanje vinogradnikov, delavnica o zimski rezi, strokovni kolegij z degustacijo vin STS, trgatev, projekt Ecovinegoals

Povezovanje javne službe z drugimi strokovnimi institucijami	1.UL BF – Katedra za sadjarstvo, vinogradništvo in vrtnarstvo; Katedra za genetiko, biotehnologijo, statistiko in žlahtnjenje rastlin 3.KIS – Genska banka vinske trte 4.MKGP – strokovne teme za razpis CRP, rumenice 5.Vinska družba – sodelovanje v delovni skupini 6. CERVIM – prispevek na kongresu 7. UL BF, UNG, UP, TŠC-Višja šola – terenske vaje za študente
--	---

2. ZAGOTAVLJANJE IZHODIŠČNEGA RAZMNOŽEVALNEGA MATERIALA VINSKE TRTE V VINORODNI DEŽELI PRIMORSKA

Oskrbovali smo bazni matični vinograd, ga redno pregledovali sami in skupaj s kontrolorjem ob rednih dvakrat letnih pregledih. V vinogradu smo naredili vzdrževalno selekcijo in pridelali kakovostne bazne cepiče - 150.000, od tega smo jih 80.000 oddali zainteresiranim trsničarjem. Vodili smo selekcijsko knjigo, zapisali podatke o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev in spremljali dinamiko dozorevanja ter v tedenskih razmikih nabrali 30 vzorcev grozdja in naredili analize grozdja. Ob primerni zrelosti smo grozdje potrgali in oddali v Klet Vipava. Nabrali smo 522 vzorcev rozg sort Zelen SI-26, Rebula SI-34 in Rebula SI-33 za redna testiranja na viruse, ki jih izvaja kontrolna organizacija. Ker trenutno ni velikega povpraševanja po baznih trsnih cepljenkah, smo v letu 2022 cepili le manjšo količino sadilnega materiala te kategorije in Cepili in pridelali smo 800 trsnih cepljenk novih klonov Malvazije, za cepljenje smo uporabili cepiče, porezane iz posameznih trt, ki so bile ponovno testirane na viruse in na testih potrjeno brez virusov. Pridelali smo bazne trsne cepljenke za sajenje v bazni vinograd.

Začeli smo z načrtovanjem obnove baznega vinograda in po trgatvi smo odstranili protitočno mrežo in podrli del armature, ki je podpirala protitočni sistem. Pobrli smo vzorce tal za analize na nematode in nabrali vzorce rozg oz. enoletnega lesa vseh posajenih slovenskih klonov – 190 vzorcev. Dogovorili smo se za analize s pooblaščenim laboratorijem, ki so vključevale tako serološke teste – ELISA na 12 virusov in molekularne teste – 2 virusa.

V rastlinjaku v Vrhpolju smo oskrbovali posajene klone in vzdrževali repozitorij ter indikatorje – podlage, ki jih potrebujemo za zdravstveno selekcijo.

Preglednica 2: Letni cilji in kazalniki za doseganje letnih ciljev in kazalnikov za nalogo Zagotavljanje izhodiščnega razmnoževalnega materiala vinske trte

Letni cilji	Kazalniki za doseganje letnih ciljev
Oskrba baznega vinograda, oskrba trt v rastlinjaku	Urejen in primerno oskrbovan vinograd in rastlinjak, evidenca škropljenj, pridelek grozdja 9.000 kg
Vzdrževalna selekcija	2 redna pregleda, 2895 pregledanih trt, izpolnjena selekcijska knjiga, podatki o fenofazah, o pojavu bolezni in škodljivcev, 30 vzorcev grozdja in kemičnih analiz grozdja
Zagotavljanje baznih cepičev in baznih trsnih cepljenk	150.000 pridelanih cepičev , oddanih 80.000; 1200 baznih trsnih cepljenk
Povezovanje javne službe z drugimi javnimi službami	1.JSVR – bolezni lesa vinske trte, CRP Trsničarstvo
Povezovanje javne službe z drugimi strokovnimi institucijami	1.UL BF – Katedra za sadjarstvo, vinogradništvo in vrtnarstvo; Katedra za genetiko, biotehnologijo, statistiko in žlahtnjenje rastlin 2.UNG – projekt Plasticgrape

3. STROKOVNO TEHNIČNA KOORDINACIJA

Strokovno tehnično koordinacijo izvaja dr. Denis Rusjan iz UL BF. Glavni cilj strokovno tehnične koordinacije je vzajemni prenos strokovnega znanja, izkušenj, razmišljanj ter pobud med različnimi deležniki, ki se neposredno in posredno ukvarjajo z vinogradništvom, vinarstvom in trsničarstvom (vinogradniki in vinarji, strokovne in znanstvene inštitucije, ministrstva, združenja in društva, gospodarski subjekti, študenti in dijaki, občine itd.). Vse informacije o delu, rezultatih dela in vabila JSV se objavljajo na spletni strani javne službe, kjer lahko zainteresirani pridobijo tudi vse ustrezne kontakte strokovnih služb JSV.

Preglednica 3: Aktivnosti in opisi dela za doseganje letnih ciljev in kazalnikov strokovno-tehnične koordinacije JSV za leto 2022

Št.	Aktivnost	Datum in kraj	Opis in opombe
1	Metoda klonske selekcije	8. 1. SP, 13.1. – 14. 1., 25. 1.	- sestanek STS Vrhpolje, - usklajevanje metode dela, - priprava besedila, - priprava slik
2	Organizacija webinarja Tolerantne sorte Primorska	18.1. – 22. 1., 5. 2. SP	- postavitve programa, - sestanek STS Vrhpolje, - usklajevanja strokovne vsebine, - usklajevanje terminov, - oblikovanje vabila, - razpošiljanje vabil in objava dogodka na spletni strani JSV
3	Webinar Tolerantne sorte Primorska	11. 2.	- predstavitev JSV, - predstavitev programa in dela JSV, - predstavitev zaključnih in preliminarne rezultate - udeležba okrog 120 vinogradnikov/vinarjev
4	Sestanek MKGP - SVV	16. 2.	- predstavitev kriznih ukrepov za vinogradništvo in vinarstvo, - predstavitev PRP za obdobje 2023-2027
5	Organizacija webinarja Tolerantne sorte Podravje, Posavje	24. 2. 1. 3. – 5.3. 8. 3. -10. 3.	- sestanek specialisti Podravja in Posavja - postavitev programa, - usklajevanja strokovne vsebine, - usklajevanje terminov, - oblikovanje vabila, - razpošiljanje vabil in objava dogodka na spletni strani JSV
6	Webinar Tolerantne sorte Podravja in Posavja	11. 3.	- predstavitev JSV, - predstavitev programa in dela JSV, - predstavitev zaključnih in preliminarne rezultate - udeležba okrog 100 vinogradnikov/vinarjev
7	Sestanek izvajalci in podizvajalci JSV	12. 3. SP	- STS Ivanjkovci -
8	Poročilo JSV 2020 Tehnološki listi JSV 2020	19.3. SP STS Vrhpolje, 15. 3. – 18. 3. 26.3. SP KGZ GO	- pregledovanje in usklajevanja aktivnosti in rezultate programa v poročilih JSV 2020, - oblikovanje in usklajevanja Tehnoloških listov za JSV - program webinarja EKO V & V
9	Organizacija webinarja EKO vinogradništvo in vinarstvo	22. 3. – 24. 3. 29. 3. – 31. 3. 6. 4. – 8. 4.	- postavitev programa, - usklajevanja strokovne vsebine, - usklajevanje terminov, - oblikovanje vabila, - razpošiljanje vabil in objava dogodka na spletni strani JSV
10	Sodelovanje na OIV sestankih	12. in 13. 4.	- resolucije PROT & GEN - resolucije GEN & RES
11	Radio Koper Intervju	14. 4.	- promocija JSV
12	Webinar EKO vinogradništvo in vinarstvo v Sloveniji	15. 4.	- statistika EKO V & V v Sloveniji, - sodelovanje s JSKS – specialisti EKO vinogradništvo in vinarstvo (izkušnje, izzivi itd.), - sodelovanje s JSVR – specialist za varstvo rastlin EKO, - sodelovanje s kontrolno organizacijo KON-CERT, - sodelovanje z uporabniki – EKO vinogradniki in vinarji - število prisotnih čez 170 udeležencev
13	Sestanek Občina Brda	16. 4.	- možnosti sodelovanje JSV pri digitalizaciji okoliša Brda
14	Sestanek MKGP - AKIS	19. 4.	- seznanitev z AKIS programom, - priporočila, pripombe in nadgradnja
15	Sestanek STS Vrhpolje	7. 5.	- cilji SKP vinogradništvo - poskus EKO varstvo – škropilni načrt
16	Sestanek MKGP	11. 5.	- cilji in ukrepi SKP 2021-2027

17	Sestanek digitalizacija vinogradništvo	17. 5. - Brda	- seznaiter s projektom o digitalizaciji, - možnost sodelovanja JSV pri projektu, - strokovno mnenje o izvajanju oz. pomenu digitalizacije
18	Sestanek STS Vrhpolje	3.6. – Pouzelce in bazni vin.	- ogled in kontrola stanja vinogradov vključenih v aktivnosti JSV
19	Sestanek digitalizacija vinogradništvo	8.6. - Vinakoper	- seznaiter s projektom o digitalizaciji, - možnost sodelovanja JSV pri projektu, - strokovno mnenje o izvajanju oziroma pomenu digitalizacije
20	Delavnica VCR Rauscedo, Italija	9. 6. – VCR Rauscedo	- seznaiter o medvrstnih križancih (novih, že introduciranih itd.), - degustacija in sodelovanje pri organoleptični oceni pridelanih vin križancev iz različnih držav EU
21	Mikrografting in tkivne kulture	7. 7., Vipava	- vzorčenje trt za potrebe mikrograftinga, zdravljenja trt v selekciji
22	Sestanek SKP Vinakoper	30. 7., Koper	- uporabnike seznaiti s SKP in pridobivanje njihovih pripomb, ukrepov
23	Sestanek SKP KGZ MB	10.8., Maribor	- seznaiter s SKP in oblikovanje skupnih strokovnih pripomb, predlogov
24	Sestanek SKP Brda	11.8., Dobrovo	- uporabnike seznaiti s SKP in pridobivanje njihovih pripomb, ukrepov
25	Delavnica kompostiranje	17.8., Slap pri Vipavi	- udeležba na strokovni delavnici o kompostiranju
26	Tehnološki poskus JSV podlage	18. 8., Semič	- preverjanje izvedbe, izvajanja in uspešnost tehnološkega poskusa
27	Sestanek JSV – STS Ivanjkovci	19.8., Ivanjkovci	- sestanek na STS Ivanjkovci o opravljenem delu ter aktivnostih programa
28	Sestanek JSV – STS Vrhpolje	31.8., Vrhpolje	- sestanek na STS Ivanjkovci o opravljenem delu ter aktivnostih programa
29	Pregled Genske banke vinske trte - Brda	1.9., Dobrovo	- pregled trt oziroma sort v genski banki trte v Brdih
30	Vzorčenje trt – zdravljenje trt	10. 9., Vipava	- vzorčenje trt v vinogradu Pouzelce (STS Vrhpolje) za potrebe PCR in mikrograftinga
31	Sestanek sodelovanja JSV - digitalizacija	22.9., Dobrovo	- možnosti sodelovanja JSV pri digitalizaciji vinogradniškega območja
32	Sestanek ukrepi KOPOP	4.10., KGZ GO	- oblikovanje ukrepov KOPOP, IPG
33	Unesco zaščita vinogradniške krajine	11.10., Dobrovo	- sodelovanje JSV pri oblikovanju strokovnega besedila
34	Sestanek MKGP	14.10., Ljubljana	- sodelovanje na predstavitvi ukrepov SOPO in KOPOP
35	Sestanek JSV razširjena skupina	5.11., Ljubljana	- organizacija in izvedba JSV sestanka za razširjeno strokovno skupino
36	Sestanek JSV KOPOP	8.11., Dobrovo	- usklajevanje KOPOP in SOPO ukrepov SKP 2023-2027
37	Sestanek izvajalci, podizvajalci JSV	10.11., Ljubljana	- organizacija sestanka JSV za usklajevanje in oblikovanja programa JSV 2022
38	Sestanek JSV KOPOP	10.11., Vinakoper	- usklajevanje KOPOP in SOPO ukrepov SKP 2023-2027
39	Sestanek JSV	11. 11., STS Ivanjkovci	- program JSV 2022
40	Poskus JSV sodelovanje	12.11., Dobrovo	- sodelovanje JSV pri poskusu IPG, EKO in Biodinamični pridelavi

Opravljenе aktivnosti v okviru koordinacije JSV 2021:

1. strokovno vodenje in tehnična koordinacija javne službe (organizacija in vodenje koordinacijskih sestankov, organizacija strokovnih sestankov, objavljane informacij ter rezultatov JSV na spletni strani:
 - i.) webinarji – delo JSV, Tolerantne sorte Primorske, Tolerantne sorte Podravja in Posavja, EKO vinogradništvo in vinarstvo
 - ii.) sestanki MKGP – Javne službe, Svet za vinogradništvo in vinarstvo
 - iii.) objava rezultatov in zapisnikov na spletni strani JSV
2. sodelovanje z ministrstvom in drugimi ministrstvi pri pripravi nacionalne strategije ter nacionalne zakonodaje na področju dela javne službe:
 - i.) udeležba na sestankih MKGP,
 - ii.) udeležba na strateškem svetu za V&V,
 - iii.) posodobitev Metodologije klonske selekcije
 - iv.) strokovna mnenja o kriznih ukrepih MKGP za vinogradništvo in vinarstvo
 - v.) sodelovanje pri oblikovanju SSPR
3. priprava letnega programa dela javne službe in poročila o delu javne službe ter spremljanje njegovih ciljev in kazalnikov, spremljanje ter analiziranje stanja na področju dela javne službe:
 - i.) udeležba pri pripravi letnega programa JSV,
 - ii.) udeležba pri pripravi poročil aktivnosti in rezultatov JSV 2020 in 2021
 - iv.) monitoring in kontrola doseženih ciljev in kazalnikov JSV 2021
4. izvajanje oziroma koordinacija usposabljanj in prikazov poskusov iz nalog javne službe in njihovih rezultatov kmetijskim svetovalcem, tehnologom podjetij in pridelovalcem:
 - i.) webinarji o Tolerantnih sortah Primorske, Podravja in Posavja
 - ii.) webinarji o delu in aktivnostih, rezultatih JSV 2020
 - iii.) sestanki o možnostih sodelovanja JSV pri digitalizaciji vinogradništva in vinarstva (Brda, Koper itd.)
 - iv.) sestanki o možnostih sodelovanja JSV pri UNESCO Brda-Collio in FAO-GIAHS Brda-Collio-Cuei
5. pripravljanje in izvajanje strokovnih posvetov na področju dela javne službe in objavljane informacijskega materiala v medijih:
 - i.) strokovna mnenja na delavnicah na Dobrovem in v Kopru - uporabniki
 - ii.) podajanje izjave v kmetijski oddaji na RTV SLO1
6. sodelovanje na drugih strokovnih srečanjih na mednarodni, nacionalni in lokalni ravni:
 - i.) sodelovanje na OIV sestankih, delavnicah
7. vključevanje vsebin iz dejavnosti javne službe v primarno in sekundarno raven izobraževanja in sodelovanje z izobraževalnimi ustanovami, tako da se dijakom in študentom omogoči opravljanje prakse - vključevanje izobraževalnih organizacij v strokovne sestanke, sodelovanje z izobraževalnimi inštitucijami tudi glede možnosti opravljanja prakse, diplome:
 - i.) predstavitev organizacije in aktivnosti ter rezultatov JSV na predavanjih študentov VSŠ, UNI in MSc študijev kmetijstva
 - ii.) vključitev študentov, diplomantov v strokovno delo in raziskovanje ter opravljanje prakse v okviru aktivnosti JSV
 - iii.) predstavitev JSV v srednjih kmetijskih šolah

4. INVESTICIJE

Nabavili smo baterijske škarje in podrahljalnik. Nadaljevali smo z obnovo vinograda na Pouzelcah in posadili smo klonske kandidate dveh sort - 6 klonskih kandidatov sorte zelen in 10 klonskih kandidatov sorte barbera, skupaj 530 trsnih cepljenk. Poleg zemeljskih del – rigolanje, priprava tal smo postavili tudi oporo, trsne cepljenke pa smo pridelali sami.

Pred načrtovano obnovo baznega vinograda smo naredili ponovno analizo na 14 virusov in pridobili nujne podatke o zdravstvenem stanju trt, da smo pridobili informacijo s katerih trt lahko porežemo cepiče za nadaljnje razmnoževanje.

5. Prenos znanja, ostale naloge

5.1 Prenos znanja

Nekako bi lahko naš prispevek k prenosu znanja razdelili v dve skupini:

5.1.1 Neposreden prenos do pridelovalcev – vinogradnikov in študentov

Konec avgusta smo organizirali Dneve odprtih vrat za individualne ogledе vinogradov po predhodnem dogovoru. Skupno se je odzvalo 9 obiskovalcev, večinoma so prišli posamično, oz. v skupini treh. Pokazalo se je, da je tak način prav tako primeren, saj omogoča, da se obiskovalcem nameni več časa kot pri običajnih dnevih odprtih vrat, z vsakim sem se zadržala vsaj po 2 uri, temeljito smo pogledali vinograde in sorte ki so jih zanimale. Presenetilo me je, da so bili vsi izjemno zainteresirani, pripravljeni in s številnimi strokovnimi vprašanji in razmišljanji. Z nekaterimi smo se odpeljali tudi v mikroviniifikacijsko klet in poskusili vina.

Sodelovali smo pri organizaciji in izvedbi PRP Strokovnega srečanja vinogradnikov, ki je potekalo v vinogradu na Pouzelcah - pripravili smo ogled vinograda vključno s starimi lokalnimi in tolerantnimi sortami, demonstracijo priključka za obdelavo v vrsti in podrahljača ter manjšo degustacijo 4 vin iz naše mikroviniifikacije. V nadaljevanju srečanja sem pripravila krajše predavanje.

Sodelovali smo na Kmetijskem sejmu v Gornji Radgoni. V ta namen smo nabrali in pripravili vzorce namiznega grozdja, ki smo jih razstavili na sejmu in za pokušine smo pripravili vzorce vina potrjenih 4 klonov malvazije ter nekaj ostalih sort.

Na terenskih vajah je bilo od meseca januarja do junija 6 skupin študentov iz BF UL, UP, UNG in VSŠ – Upravljanje podeželja in krajine. Predstavili smo jim naše delo in naloge in pripravili manjše degustacije vin, da se seznani s klonsko selekcijo in lokalnimi sortami. Dve skupini študentov iz UL BF sta aktivno pomagali pri poletnih delih v vinogradu.

5.1.2 Posreden prenos – prenos znanja, izkušenj do svetovalcev, strokovnjakov na področju vinogradništva

Za sodelavce zavoda smo skupaj s specialistko za vinogradništvo iz JSKS organizirali in izpeljali delavnico o zimski rezi vinske trte. Skupaj z JSKS in JSVR smo pred trgatvijo pripravili strokovni kolegij, ki je potekal v baznem in kolekcijskem vinogradu, kjer smo pogledali vinograde, pogovorili smo se o možnostih obvladovanja bolezni lesa vinske trte s tretiranjem z vodikovim peroksidom. V nadaljevanju smo imeli degustacijo 13 vzorcev vin pridelanih v naši mikroviniifikaciji in skupaj smo si ogledali razstavo namiznih sort pri vinogradniku na Vogrskem.

S koordinatorjem sva organizirala razširjen strokovni kolegij za Primorsko, ki je vključeval tudi degustacijo 16 vin pridelanih v STS Vrhpolje in na KIS. Pripravili

Organizirali smo sestanek JSV, ogledali smo si vinograd, posebej smo se posvetili tolerantnim sortam in v nadaljevanju poskusili vina tolerantnih sort, ki smo jih v zadnjih treh letih predelali na KIS in v STS Vrhpolje.

Pripravila sem tehnološki list o novih klonih Malvazije.

Napisala sem prispevek o selekciji malvazije za Zeleno deželo in o klonski selekciji za Radio Koper.

5.2 Tolerantne sorte

Na Pouzelcah oskrbujemo manjši vinograd zasajen s tolerantnimi vinskimi sortami. Postopoma smo od leta 2013 do leta 2020 posadili 31 različnih vinskih sort, vsa leta spremljamo rast in rodnost in pridobivamo izkušnje in podatke o odpornosti na bolezni in o kakovosti grozdja in vina. Nosilec naloge introdukcija vinskih tolerantnih sort je KIS, mi pa smo podizvajalci naloge. V letu 2022 smo spremljali dozorevanje vseh posajenih sort in nabrali vzorce in analizirali 7 sort. Pomagali smo pri trgatvi sorte Sauvignon nepis. Rezultat dosedanje introdukcije so vpisane tri sorte v trsni izbor za vse 4 vinorodne okoliše Primorske: Fleurtai, Soreli in Merlot kanthus.

5.3 Namizne sorte

Odkar smo posadili manjšo kolekcijo tolerantnih namiznih sort na Pouzelcah – skupno 30 sort, postopoma tudi na tem področju pridobivamo izkušnje in lažje, na podlagi izkušenj svetujemo pridelovalcem. Skupaj s Sadjarskim centrom Bilje oskrbujemo vinograd na lokaciji Vogrsko, kjer je posajenih 800 trt 18 različnih namiznih tolerantnih sort. Pomagali smo pri zimski in poletni rezi in obdelavi tal v vrsti in skupaj smo predelali grozdni sok iz namiznega grozdja.

5.4 Tehnološki poskus na sorti Merlot v vinorodni deželi Primorska – nosilec KIS

Poskus poteka na klonskih kandidatih sorte Merlot posajeni v kolekcijskem vinogradu na Pouzelcah in trte smo redno oskrbovali. Spremljali smo fenološke faze, rast in dozorevanje, ter spremljali in beležili

pojav bolezni in škodljivcev. Sodelovali smo pri trgatvi, ki je potekala v treh terminih v tedenskih razmikih in pomagali pri številu grozdja in tehtanju pridelka.

5.5 Genska banka

V sklopu nalog Javne službe rastlinske genske banke na področju vinske trte sodelujemo pri pripravi ampelografskih opisov izbranih akcesij posajenih v naši kolekciji lokalnih sort. V letu 2022 smo jih opravili v času dozorevanja, pred trgatvijo. Udeležila sem se sestanka na Meranovem na temo Genske banke vinske trte.

5.6 Uradni pregledi

Na podlagi pogodbe sem opravila uradne preglede v sklopu uradnega potrjevanja razmnoževalnega materiala trte. Opravila sem kontrolo trsnic, matičnih vinogradov in matičnjakov in pripravila zapisnike.

5.7 Sodelovanje z JSVR

Nadaljevali smo s preizkušanjem inovativnih ukrepov zdravljenja obolelih trt - vbrizgavanje vodikovega peroksida v debla obolelih trt. Skupaj smo pripravili prispevek za posvet o varstvu rastlin. Konec leta smo se dogovorili za skupno novo strokovno nalogo z naslovom Določanje stopnje občutljivosti tolerantnih sort trte na bolezni in škodljivce

5.8 Sodelovanje pri projektih

Sodelujem pri projektu Ecovinegoals na temo agroekologija v vinogradništvu in v sklopu projekta sem se udeležila tudi ekskurzije v Trentino in strokovnega srečanja partnerjev na Hrvaškem.

Sodelovala sem pri pripravi prijav za dve temi za CRP in konec leta so stekle prve aktivnosti in sestanki na CRP projektu Trsničarstvo.

Sodelujemo z Univerzo Nova Gorica – projekt Plasticgrape – v vinogradu smo odstopili nekaj prostora za lonce posajene s trtami, ki jih v vegetaciji redno škropimo.

Priloga:

Finančno poročilo

Pripravili:

Andreja Škvarč, vodja STS Vrhpolje (nalogi 1, 2, 4 in 5)

Denis Rusjan, strokovno tehnični koordinator (naloga 3)

Zorko Kaltnekar, računovodja (finančno poročilo)

Direktorica:

mag. Jana Čuk